

ÚJ VÁRPALOTA

A Magyar Szocialista Munkáspárt Várpalota városi Pártbizottsága és a városi tanács lapja

VIII. évfolyam — 2. szám.

ÁRA 30 FILLÉR

Szombat, 1958. január 11.

Jelentés a bányákból

Cser-bánya

Cser-bánya eredményén már meg sem lepődünk. Tőlük megszoktuk a pontosságot. És az év első két napjának kevés lemaradását sokszorosan behozták az utána következő napokban. Január 8-ig bezárólag

108 százalékra állnak havi termük teljesítésében. Ok nem ígérnek semmit. Célok a lemaradás megelőzése, a term rendszeres teljesítése, nincsen hó-, illetve évvégi hajrázás.

S-II-akna

Az S/II. akna rosszul indult, de már kezdi utolérni magát, és rendszeresen túlteljesíti tervét. Havi tervével 92,4 százalékra áll 8-ig. Van remény arra, hogy az első napokban szerzett 278,7 tonna adósságot rövidesen behozzák és az élenjáró bányák sorába kerüljenek.

Beszálló-akna

Január első napjaiban a legjobb eredményeket a Beszálló-akna érte el, ahol ezideig — második kivételével — jóval túlteljesítették a 100 százalékot. Havi tervükkel 106,3 százalékon állnak. Volt olyan nap is az elmúlt héten, kedden, amikor 122,4 százalékra teljesítették a napi tervet.

Nem kis büszkeség ez, amit annak köszönhetnek, hogy átvették a vizes munkahelyeken. Jelenleg velőjük sincs, a szén tehát akadálytalanul kerül ki. Az üdülés itt is áthúzódott 1958-ra egyik másik dolgozónál, de nem érintette az egész üzem termelését.

Ernö-bánya

Az új év első napjai nem kedveztek az Ernő-bányának. Tervteljesítésével napokon keresztül lemaradt, 6-án már elérte a 100,1, majd 7-én a 101 százalékot, de havi tervével mindössze 77,2 százalékon áll. Ennek oka a szabadságok rendszertelen kiadása. Ugyanis az októberi betegségek miatt a dolgozók az év utolsó napjaiban vették ki szabadságukat, s a 90-100 fős távolléte a termelésből igen érzékenyen éreztette hatását. A hiányzó létszáma ma már egyre kevesebb, s így nő a tervteljesítés százaléka is.

Külfejtés

A Külfajtás súlyos gondokkal küszköd. Tervének teljesítésével még 30 százalékon sem áll. Így nem csoda, hogy 8-ig bezárólag 3045,1 tonna lemaradást szereztek.

Herend

A Beszálló- és Cseri-akna után a Herend-bánya dicsekedhet még tervteljesítéssel. Igaz, nem sok, de 69,9 tonna szén termeltek terven felül 8-án reggelig. Tervüket hetedik kivételével, rendszeresen teljesítették.

Ferenc-bánya

A Ferenc-bányán biztatóbb a kezdet. Másodika és hatodika kivételével ezideig minden nap teljesítették a tervüket. Annak ellenére, hogy most tértek át az alsópadi frontfejlesztésre, ami mindig nehezeseget jelent.

Lemaradásuk nem nagy. Mindössze 214 tonna, s ha úgy termelnek, mint január 7-én, amikor 109,5 százalékot értek el, akkor ez a hiány rövidesen eltűnik. S elkerülük a büszke Ernő-bányát, amely nehezen talál magára 1958-ban.

Nem csoda, ha ilyen összegezés után Széntrösztünkről nem mondhatsz el azt, hogy tervét teljesíti. Havi tervünkkel 8-ig 86,31 százalékon állunk, 3589,2 tonna a lemaradásunk. Ezzel, úgy-e, nem dicsekedhetünk.

Tartalék gépegység nélkül

Egész évben aránylag simán ment a termelés a Péti Nitrogénműveknél. Reményeket fűztek az év végéhez, hogy a vállalatnak sikerül elnyernie az élizem címét. Csúpan egy hónap hiányzott az 1957-es évből, amikor számvetést készítettek, hogy határidő előtt befejezik éves tervüket, és terven felül sok tonna ammóniát, illetve pétisót adnak a népgazdaságnak. Ha ez sikerül, nyereségrészesedésre számíthatnak a vállalat dolgozói. A tervek teljesítését nap, mint nap figyelemmel kísérik, hogy mikorra fejezik be éves tervüket.

Eppen azon a napon történt, amikor a vállalat éves tervét befejezte, hogy az ammóniagyárban az egyik kompresszor dugattyúrúdja elszakadt. Egy hatalmas recsenés, s a gépkezelő ébersége következtében pillanatok után leállt a gép.

Mit teszünk? — Szinte egyöntetű volt az üzem vezetőinek kérdése. — Tartalék gépegységünk nincs, így egy nap alatt 25 tonna ammóniatermeléssel lesz kevesebb. És mindez azért van, mert a tartalék gépegységet közel egy év alatt nem készítették el a MÁVAG dolgozói. Így az ammóniagyár dolgozóinak nem sikerült december havi tervük teljesítése, sem pedig a negyedik negyedévi terv teljesítése. De veszélyeztetve volt az 1958. évi terv beindulása is.

A kompresszor szakértők véleménye szerint azért nem történt nagyobb baj, mert, — amint említettük — a gázkompresszor kezelője, Adorján Károly áberén öröködött munkahelyén, s a meghibásodás pillanatától számítva, egy másodperc alatt leállította a gépet. De ez kevés vigasz ahhoz, hogy az üzem nem tudta tervét teljesíteni. A II-es kompresszor meghibásodása után a MÁVAG dolgozói is igyekeztek hibájukat pótolni. A tartalék gépegységet két hét alatt elkészítették. Január 4-én az I-es gépegység beavatásodott a termelésbe, s napról-napra kezdett emelkedni az

üzem termelése, a tervteljesítés. És a héten már elérték azt a termelési szintet, mint az üzemzavar bekövetkezése előtt. Január 4-én beindították az I-es gépegységet, azonban leállították és az esetleges hibák elkerülése végett felülvizsgálták.

Abban, hogy aránylag ilyen hamar bekapcsolódott az I-es gépegység a termelésbe, az üzem dolgozóinak is van részük. A MÁVAG szerelői éjjel-nappal dolgoztak. Az éjszakai műszakban Kustos János főszereelő brigádjá, a nappali műszakban pedig Horváth István fiatal mérnök brigádjának tagjai vették a szerelést. A MÁVAG dolgozói mellett nagy segítséget nyújtottak az ammóniagyár dolgozói is a kompresszor szerelésén. Katona Endre, Verebi István, Ujhelyi József, Adorján Károly lakatosok és Winter József, Ember József segédmunkások. A szakmai irányítást leginkább Grósz Károly bácsi adta. S a szorgalmas munka eredményeként ma üzemben van a szétszerelt kompresszor. Ezért a Péti Nitrogénművek vezetősége elismerését fejezi ki a MÁVAG dolgozóinak és mindazoknak, akik a nagy munkában résztvettek.

Nem adnánk azonban teljes képet az üzem munkájáról, ha elhallgatnánk azt, hogy az ammóniagyár ismét tartalék gépegység nélkül megy. Így újból fennáll annak a veszélye, hogy üzemzavar esetén a terv teljesítése veszélyeztetve van, mert nem tudnak másik gépegységre átállni addig, amíg a meghibásodott gépet kijavítják. Az üzem dolgozói szeretnék a KGM figyelmét felhívni arra, hogy ezen problémájuk megoldásához a meghibásodott gép helyreállításával siessen segítségükre, hogy ne maradjon eredménytelen az a szorgalmas és lelkiismeretes munka, amelyet az üzem dolgozói végeznek. Segítsék elő a vállalat tervének teljesítését, és azt, hogy minél több pétisót tudjanak adni a mezőgazdaságnak.

Legyen közügy a munkavédelem

Aki nem ismeri a bányamunkát, iszonyattal gondol rá. Sokszor hallottunk már ilyen megjegyzéseket: *En bizony élve nem megyek a föld alá, vagy: Akkor megyek, majd ha ablak lesz rajta...* Igaz, hogy nem könnyű a bányász élete, hiszen nem csak a maga munkahelyét kell kialakítania, hanem az életét, minden lépését biztosítania kell. Ma már egyre több a munkát megkönnyítő gép is, de az bizony hamar visszaüt, ha nincs lelkiismeretes gazdája. Egy szó, mint száz, beszélhetünk mi az emberről, mint legfőbb értékről, ha éppen az ember nem tartja be a bányabiztonsági rendszabályokat, könnyen baj lehet a legfőbb értékekkel.

Nemrégiben láttam egy képet. A múltat ábrázolta, a munka rokkantjait. Mit jelentett akkor egy ember? Semmit. Ha kidőlt, ha megrokkant, ezer másik állt helyébe. Hiába lázadt fel a munkás vére a költő szavai hallatán: *... És szédülő fejjel belesett a forró acélba. Senki sem kereste, senki sem látta, de otthon egy asszony és két gyerek várta. Várta hiába...* Ez volt egy emberélet. S az égremeredő ujjatlan kezek a felkiáltójelet képezték egy pusztulásra érett társadalom halálos ítéletén.

Az élet azóta élet, mióta az ujjatlanok fia, unokái formálják erős kézzel az életet. Azóta gazdagodtunk egy új mondattal és ennek teljes értelmével: *Nálunk legfőbb érték az ember.*

Ha elmegy a bánya felolvasó termébe váltáskor, azt hallod, hogyan előzheted meg a bajt. Ha dolgozni mégy a bányához, addig munkába sem állítanak, míg meg nem ismered a baleset-elhárítás alapfogalmait. Be sem szállhatsz a kasba, ha nincs fejedben a fejtűző kóba. A bányarendészeti felügyelőség addig meg sem engedi az egyes munkahelyek művelését, amíg azt bányaműszaki és munkavédelmi szempontból megfelelőnek nem találja.

Vigyáznak az életedre, épségedre, családod boldog nyugalomára. Vigyáznak százan, vigyáznak naponta, mert te vagy a legfőbb érték nekünk, általában lesz szebb az élet. Övnek és itenek téged, de nem lehetnek mindig melletted. S tőled azt várják, vigyázz magadra, embertársaidra. Bányász vagy, ez legyen legfőbb életved.

Dicséretet hallottam egy emberről: Szabó Józsefről, a Beszálló-akna szakszervezeti munkavédelmi felügyelőjéről. Jól esett hallani a dicséretet. Nem afféle szamaritánus, aki üdvözülni akar a jótétemények miatt. Bányász, aki szereti társait, aki a holnapjukkal is törődik. Azzal állított be az egyik nap a bánya főmérnökéhez, hogy az egyik eldobált anyagokkal, alkatrészekkel van tele... *Balesetet okozhat!* Mások arról beszélt, hogy az egyik munkahelyen rossz a szellőztetés. Intézkedés történt. Bányász sok van, de Szabó József csak egy...

A szakszervezet néhány hete tanácskozára hívta a munkavédelmi felügyelőket. Azt kérte, hogy rögzítsék észrevételeiket és tegyék közüggé a munkavédelmet. Hallottunk ezen a tanácskozáson munkavédelmi aktívákról, munkavédelmi naplókról, melybe bejegyzik az észlelt hiányosságokat, és annak elhárítását. Jó ez, mert fokozza az egymás iránt érzett felelősséget. Megnéztük hát, hogy mi van az ilyen naplóban. A választás a Beszálló-aknára esett és a naplóból ezeket olvastuk: A 311-es csapat légsző ellátása hiányos, a főtétüzések sem megfelelőek. Kijavítandó! Határidő: 1957. VII. 20. Felelős: Jelen János. Végrehajtva: 1957. VII. 29. A másik bejegyzés így szól: 1957. VII. 28. A gumiszalag végtag befedése végrehajtandó azonnal. Végrehajtva: 1957. VIII. 2. Ilyen és hasonló bejegyzéseket olvashatunk a naplóból, december 6-ig. Ekkor talán megszűntek a hibák? Nem. Hiszen decemberben is volt 120-130 betegségből kieső műszak és ennek többsége balesetből fordult elő.

Megfejtettük a dolog nyitját. A bánya munkái és egészségügyi közegei részére kötelezően előírt havi munkavédelmi szemle decemberben elmaradt. A naplóba bejegyzett „észrevételek” pedig ezekből a szemle-jegyzőkönyvekből származnak. Szabó elvtárs öntevékenysége nem fér kétség, de azért ne csapjuk be a világot, no, meg önmagunkat. Többet érne, ha a gondos bejegyzések helyett elbeszélgetne „aktívái”-val és a többi bányászal arról, hogy egyrészt öröködjék a munkavédelmi rendszabályok betartásán, másrészt új ötletekkel, javaslatokkal csökkentés a baleseti előfordulásokat.

A balesetelhárítási küzdelem nemcsak egészségügyi, hanem anyagi érdeke is minden dolgozónak. Hogy ez mennyire így van, hadd mutassunk be néhány számot: A Beszálló-aknán a múlt év negyedik negyedében 579 termelő műszak esett ki a balesetek folytán. Az egy főre eső produktív teljesítményt figyelembe véve, ez 2100 tonna szén tesz ki. Ez 60 mázsájával számolva, 35 család egész évi tüzelőszükséglete. Bár az úgynevezett betegállomány esetén a dolgozó megkapja keresetének 75 százalékát, ez mégis csak anyagi veszteség. A balesetet szenvedett helyére más dolgozót kell állítani, ezzel csökken a termelés és nő a szén önköltsége. Ha még figyelembe vesszük a szociális költségeket, akkor a szén még drágább és vele drágul a megélhetés.

Valamikor egy ember elvesztése nem jelentett semmit, de most magunk vagyunk az ország gazdái és ezzel együtt megnőtt a felelősségünk az ország iránt, embertársaink iránt, önmagunk iránt. Ma, amikor ezer lehetőség védi életünket, egészségünket, éljünk ezekkel a lehetőségekkel. Jó a napló, ha azt mindenki használja, — különösképpen a felügyelet — és ha bejegyzéseit azonnali intézkedések követik. Ezek az intézkedések pedig minden szemfényvesztésnél hasznosabbak.

— aul.

36 tonna ammónia terven felül

Ez év első napjaiban a Péti Nitrogénműveknél a napi tervek teljesítésében lemaradásról adnak számot, az ammóniagyárban történt gépmeghibásodás következtében. De mivel a másik gépegységet hamar üzembe helyezték, így január első hat napjában a lemaradást behozták, s már 36 tonna ammónia többletről adhatnak hírt. Az erőtelepi dolgozók is napi gőz- és áramtermelési tervük túlteljesítéséről adnak számot.

6 napi fizetés nyereségrészesedésként

Az elmúlt év utolsó napjaiban úgy nézett ki a Péti Nitrogénműveknél, hogy nem lesz nyereségrészesedés. Azonban a negyedik negyedévi tervet is sikerült a gyár dolgozóinak 101 százalékra teljesíteni, így lehetőség nyílt a nyereségrészesedésre. Az igaz, hogy nem olyan nagy mértékben, mint ahogy korábban számították, de ennek alapján kb. hat napi fizetésnek megfelelő nyereségrészesedést fizetnek ki. Erre előreláthatólag márciusban kerül sor.

180 ezer forint jutalom

A Péti Nitrogénművek valamennyi üzemében ezekben a napokban a szakszervezeti bizalmiak, az üzemvezetők és művezetők közös véleménye alapján jutalmakat osztanak ki mintegy 180.000 forint értékben. az elmúlt év utolsó negyedévében végzett jó munka elismeréseként. Ennek az összegnek a kifizetése azért vált lehetővé, mert a vállalatnál teljesítették az egy munkaóraára eső termelési értékben megszabott 35 forint termelési értékét. Egy dolgozó 150 forintnál kevesebbet nem kap.